

INNOVATIVE WORLD
Ilmiy tadqiqotlar markazi

TADQIQOTLAR

ILM-FAN

TEKNOLOGIYALAR

ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR NAZARIYASI

ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA

2025

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

Andijan, Uzbekistan

+998335668868

<https://innoworld.net>

« ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR
NAZARIYASI » NOMLI ILMIY, MASOFAVIY, ONLAYN
KONFERENSIYASI TO'PLAMI

2-JILD 3-SON

Konferensiya to'plami va tezislari quyidagi xalqaro
ilmiy bazalarda indexlanadi

Google Scholar

ResearchGate

zenodo

ADVANCED SCIENCE INDEX

Directory of Research Journals Indexing

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2025

**« ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR NAZARIYASI » NOMLI
ILMIY, MASOFAVIY, ONLAYN KONFERENSIYASI**

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING 2020 YIL 2-MART KUNGI «ILM, MA'RIFAT VA RAQAMLI IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH YILI»DA AMALGA OSHIRISHGA OID DAVLAT DASTURI TO'G'RISIDA»GI FARMONIDA KO'ZDA TUTILGAN VAZIFALARNI IJROSINI TA'MINLASH MAQSADIDA «INNOVATIVE WORLD» MCHJ TOMONIDAN TA'SIS ETILGAN «ORIENTAL JOURNAL ACADEMIC AND MULTIDISCIPLINARY JOURNAL (OJAMR)» ILMIY-USLUBIY JURNALINING (O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTI ADMINISTRATSIYASI HUZURIDAGI AXBOROT VA OMMAVIY KOMMUNIKASIYALARNI RIVOJLANTIRISH AGENTLIGINING 138572-SONLI GUVOHNOMA HAMDA ISSN 3030-3079) "ZAMONAVIY ILM-FAN VA INNOVATSIYALAR NAZARIYASI" NOMLI ILMIY, MASOFAVIY RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ONLINE KONFERENSIYASINI E'LON QILADI.

KONFERENSIYA TO'PLAMI ZENODO, OPEN AIRE, OPEN ACCESS VA INTERNET ARCHIVE BAZALARIDA INDEKSLANADI. KONFERENSIYA TO'PLAMIGA DOI RAQAMI BERILADI.

KONFERENSIYA TO'PLAMIGA QUYIDAGI YO'NALISHLAR BO'YICHA MAQOLALAR QABUL QILADI:

1. ANIQ FANLAR
2. TABIIY FANLAR
3. TEXNIKA FANLARI
4. PEDAGOGIKA FANLARI
5. IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLAR
6. TIBBIYOT FANLARI
7. IQTISOD FANLARI
8. QISHLOQ XO'JALIGI FANLARI

ESLATMA! KONFERENSIYA MATERIALLARI TO'PLAMIGA KIRITILGAN MAQOLALARDAGI RAQAMLAR, MA'LUMOTLAR HAQQONIYLIGIGA VA KELITIRILGAN IQTIBOSLAR TO'G'RILIGIGA MUALLIFLAR SHAXSAN JAVOBGARDIRLAR.

**MAKTABGACHA TA'LIMDA INGLIZ TILI O'QITISHNING PEDAGOGIK
TAMOYILLARI.****Yuldasheva Umidaxon Maxmudovna**

Andijon davlat pedagogika instituti

Maktabgacha ta'lim kafedrası

Annotatsiya: Ushbu maqolada chet tilini o'qitishda madaniyatlararo muloqot kompetensiyasini shakllantirish zaruriyati asoslab beriladi. Til va madaniyat o'zaro bog'liqligi, tilni o'rganish orqali boshqa millat vakillarining qadriyatlarini tushunish imkoniyati ko'rsatilgan. O'qitishda ijtimoiy-madaniy yondashuv, kommunikativ metod va umumiy jismoniy reaksiya usuli (TPR) kabi yondashuvlarning samaradorligi tahlil qilinadi. Ayniqsa, tinglash, harakatlar orqali o'rganish va bolalarning tabiiy nutq rivojlanish bosqichlariga asoslangan metodlar muhimligi ta'kidlanadi.

Kalit so'zlar: chet tili, madaniyatlararo muloqot, kompetensiya, kommunikativ yondashuv, TPR usuli, ijtimoiy-madaniy yondashuv, til va madaniyat.

Аннотация: В статье обоснована необходимость формирования межкультурной коммуникативной компетенции при обучении иностранным языкам. Показана взаимосвязь языка и культуры, а также возможность понимания ценностей других народов через изучение языка. Рассматривается эффективность социокультурного подхода, коммуникативной методики и метода общей физической реакции (TPR). Особое внимание уделено важности восприятия на слух, обучения через движения и этапов естественного развития речи у детей.

Ключевые слова: иностранный язык, межкультурная коммуникация, компетентность, коммуникативный подход, метод TPR, социокультурный подход, язык и культура.

Abstract: This article justifies the necessity of developing intercultural communicative competence in foreign language teaching. It highlights the interconnection between language and culture, emphasizing how language learning provides insight into other nations' values. The effectiveness of sociocultural approaches, communicative methodology, and the Total Physical Response (TPR) method is analyzed. Special emphasis is placed on listening, learning through movement, and the natural stages of speech development in children.

Keywords: foreign language, intercultural communication, competence, communicative approach, TPR method, sociocultural approach, language and culture.

Til muayyan ijtimoiy-madaniy voqelikni aks ettiruvchi vosita bo'lib, uni egallash orqali biz madaniyatga tegishli olam manzarasini ham egallaymiz. Til bilishning o'zi aslida madaniyat belgisining bir ko'rinishidir. Barchamizga ma'lumki bizning buyuk bobokolonlarimiz ham qadimdan ikki, uch tilni bilganlar. Bu esa ularga boshqa millat vakillari bilan erkin muloqot qilish va hamnafas yashash imkonini bergan. Shuning uchun ham, chet tilini o'qitishda kursantlarning madaniyatlararo muloqot kompetensiyalarini shakllantirib borish nihoyatda muhim bo'lib, bu nafaqat chet tilini kerakli darajada chuqur o'zlashtirishga, balki turli mamlakatlar xalqlari o'rtasida keng miqyosli ijtimoiy-madaniy munosabatlarni o'rnatishga ham samarali ta'sir ko'rsatuvchi vositalardan biri hisoblanadi. O'qitishning madaniy vositalari tilning tabiiy me'yorlarini o'zlashtirishga, o'rganilayotgan til sohiblarining an'analari va urf-odatlarini tushunishga, yot mentallik va til vositalarini o'rganishga yordam beradi. Ijtimoiy me'yorlar xushmuomalalik qoidalari, turli avlod, jins, ijtimoiy guruhlar o'rtasidagi muloqot me'yorlari, jamiyatda qabul qilingan ayrim marosimlarning til orqali mustahkamlanishiga qaratilgani bois, madaniyatlararo muloqot kompetentligi turli madaniyat vakillari o'rtasidagi muloqotning lisoniy shakllanishiga katta ta'sir ko'rsatadi. Chet tilini o'qitishda ijtimoiy-madaniy yondashuvni tatbiq etish talabalarning chet tilni o'zlashtirishlarida faollashuviga olib keladi. Talaba o'zga xalqning milliy madaniyati va qadriyatlarini o'zlashtirishi jarayonida shuningdek, tili o'rganilayotgan mamlakat haqidagi bilimlarni ham mustahkamlaydi. Ingliz tili o'qitish metodikasining, umumiy, xususiy va maxsus tamoyillari ishlab chiqilgan. Biz pedagogik tamoyillarni umumlashtirishda xorijiy tillarni maktabgacha ta'limda o'qitishga kommunikativ yondashuvni nazarda tutdik. O'sib kelayotgan avlodni har tomonlama kamolotga yetkazish, ingliz tili vositasida o'zlashtiriladigan axborot va ingliz tili o'rganish mobaynida olinadigan aqliy va nutqiy ko'nikma hamda malakalar o'quvchilarni tarbiyalaydi. Bundan tasqari o'quvchilarni o'rganilayotgan tildan foydalanishga rag'batlantirish, o'quvchilarning individual xususiyatlarini e'tiborga olish, o'quvchilarni atrofdagilarga nisbatan bag'rikenglik va turli qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash darslarda bilimlarning mustaqil fahmlab o'rganilishi uchun optimal vaziyat yaratish, o'quvchilarda o'zlashtirish ko'rsatkichlarini mustaqil va o'zaro aniqlab borish malaka va ko'nikmalarini shakllantirish, o'quvchilarga o'z bilimlarini o'rganilayotgan tilda namoyon qilish imkoniyatini yaratish va darslarni kompetensiyalar egallanishiga mo'ljallangan integrativ yondashuv asosida tashkil etish.

Tinglash tamoyili. Gapirishdan oldin tinglash. Gapirishga majburlamaslik kerak. Bolalar maqsadli ravishda tilni o'rganishning tabiiy usulidan o'tishlari kerak: avval ular tilni tinglaydilar va uni o'zlashtiradilar. Agar siz eshitilayotgan narsani tushunib, maqsadli tilning kognitiv xaritasini o'zlashtirsangiz,

gapirishga tayyorlik mavjud. Bolalar o'zlari so'zlarni ishlab chiqarishni boshlaydilar. Eshitishdan nutqqa qadar tranzaktsiyalar rivojlanishning bir necha bosqichlariga ega bo'ladi. Dastlab, bola faqat jismoniy harakatlar bilan, keyin esa "ha" yoki "yo'q" kabi oddiy bir so'zli so'zlar bilan eshitadi va reaksiyaga kirishadi. Kognitiv miya ishining ushbu bosqichlaridan so'ng gapirishga tayyorlik paydo bo'ladi.

Harakatlar orqali o'rganish. Tushunish talabalar jamoasining harakatlari orqali rivojlanishi kerak. Tadqiqotchilar o'rganuvchi tilning ko'plab grammatik tuzilmalari va yuzlab lug'at birikmalarini o'qituvchi tomonidan mohirlik bilan qo'llash orqali o'zlashtirish mumkinligini aniqladilar, deydi umumiy jismoniy reaksiya usuli asoschisi G.J.Asher. Ushbu usul dunyoning ko'plab mamlakatlarida muvaffaqiyatli qo'llanilgan va juda katta fikr-mulohazalarga ega. Ko'plab ilmiy tadqiqotlar olib borildi, ko'plab kitoblar va maqolalar nashr etildi, shuningdek, kitobxonlarning ajoyib natijalari ko'rsatilgan video filmlar ishlangan. Bola o'z nutqini nutq ta'sirida va til so'zlariga ergashadigan harakatlar orqali o'rganadi. Nutqning, undan keyin tana harakatlarining kiritilishi talabaga ongning ko'p darajalari, jumladan fonologiya, morfologiya, sintaksis va semantikaning bevosita ma'nosini hal qilish imkonini beradi.